

گزارش «سومین گرامیداشت روز زنان در ریاضیات»

زهرة مستقیم* (عضو کمیته بانوان)

مریم میرزاخانی برای بانوان در سراسر دنیا انگیزه بخش شد و پیامی جهت کشف و شکوفایی مریم‌های دیگر. پیشنهاد نام‌گذاری روز ۲۲ اردیبهشت به نام «روز زنان در ریاضیات» به ابتکار کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران و تصویب کمیته زنان اتحادیه بین‌المللی ریاضی جامعه عمل پوشید. انجمن ریاضی ایران نیز با بنیان‌گذاری جایزه مریم میرزاخانی گامی در پاسداشت جایگاه علمی و انسانی بانوی سرفراز ایران زمین برداشت. ایشان در پایان سخنان خود از فعالیت هیئت امنای جایزه مریم میرزاخانی که با بررسی دقیق پرونده‌های نامزدهای این جایزه و با رعایت معیارهای بین‌المللی برنده اولین دوره این جایزه را مشخص کردند، تقدیر و به برنده این جایزه تبریک گفتند.

سپس خانم دکتر اشرف دانشخواه، دبیر محترم کمیته بانوان، در سخنان خود ضمن تشکر از شرکت‌کنندگان در این همایش با اشاره به برگزاری چهار مراسم کمیته بانوان با همکاری دانشگاه بوعلی سینا، از آقای دکتر یعقوب محمدی‌فر، رئیس محترم وقت دانشگاه بوعلی سینا، و معاون پژوهشی ایشان و همچنین رئیس محترم و معاون پژوهشی دانشکده علوم پایه که امکان برگزاری مراسم از طریق دانشگاه بوعلی سینا را فراهم کردند، تشکر نمودند. ایشان همچنین از رئیس محترم وقت انجمن ریاضی ایران، آقای دکتر سیدمنصور واعظ‌پور و شورای محترم اجرایی انجمن در این دوره و دوره قبل برای حمایت از تشکیل کمیته بانوان تشکر کردند. خانم دکتر اشرف دانشخواه در ادامه بیان کردند، آنچه امروز ما را در این مراسم مجازی گرد هم آورده است نام‌گذاری روز تولد ستاره درخشان آسمان علم ریاضی در ایران و جهان به نام «روز زنان در ریاضیات» است که مصادف با ۲۲ اردیبهشت و ۱۲ ماه می است؛ گرامیداشت بانویی اندیشمند و فرهیخته که اولین برنده زن و اولین ایرانی برنده جایزه فیلدز است. این شخصیت جاودان یعنی زنده‌یاد پروفسور مریم میرزاخانی که نه تنها دوران کوتاه حیاتش درخت پرثمر و ریشه‌داری را به جهانیان عرضه کرده است، بلکه وفاتش نیز تحرک فوق‌العاده‌ای در ایران و جهان ایجاد کرده است. اگر به تارنمای May12 مراجعه کنید خواهید دید که در صدها نقطه از جهان در این روز و این هفته مراسمی به یاد ایشان برگزار می‌کنند. در ایران نیز تاکنون ۲۰ دانشگاه برای گرامیداشت این روز اعلام برنامه کرده‌اند.

دریافت مدال فیلدز توسط ایشان انگیزه تشکیل کمیته بانوان در اتحادیه بین‌المللی ریاضی دانان و بسیاری از کمیته‌های بانوان در کشورهای مختلف شد. در ایران نیز از حدود ۶ سال پیش کمیته بانوان به درخواست برخی از بانوان جامعه ریاضی کشور و با انگیزه کشف استعدادها و ایجاد نشاط در دختران و بانوان ایرانی در جهت

مراسم سومین گرامیداشت روز زنان در ریاضیات با همکاری دانشگاه بوعلی سینا در روز چهارشنبه ۲۲ اردیبهشت ۱۴۰۰، از ساعت ۱۶ الی ۱۹:۳۰ و از طریق پیوند <http://vc.basu.ac.ir/seminar01> به صورت مجازی برگزار شد.

این مراسم در ساعت ۱۶ با تلاوت آیاتی از کلام‌الله مجید آغاز شد. پس از پخش سرود ملی جمهوری اسلامی ایران آقای دکتر سید حسن علوی ضمن تشکر از کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران و دانشگاه بوعلی سینا برای برگزاری این مراسم به شرکت‌کنندگان خوش آمد گفتند و از آقای دکتر رحیم زارع‌نهندي، نماینده انجمن ریاضی ایران، دعوت کردند که سخنان خود را شروع نمایند.

آقای دکتر رحیم زارع‌نهندي اظهار داشتند: «بسیار مفتخرم که از طرف آقای دکتر سیدمنصور واعظ‌پور، رئیس محترم انجمن ریاضی ایران، در مورد پروفسور مریم میرزاخانی صحبت نمایم. ۲۲ اردیبهشت زادروز بانویی است که دریافت جایزه فیلدز، بالاترین جایزه در ریاضیات، بخشی از افتخارات او بوده است. از افتخارات دیگر او می‌توان به درخشش او در دانشگاه صنعتی شریف، المپیادهای انجمن ریاضی ایران و المپیادهای بین‌المللی، پذیرش در یکی از معتبرترین دانشگاه‌های دنیا، دریافت جوایز متعدد، و استخدام در یکی از پیشروترین دانشگاه‌ها اشاره کرد که با تلاش و ابتکار کم‌نظیر به آن نائل آمده است. در کنار همه افتخارات، عشق به زندگی و سجایای بارز اخلاقی، که از او یک انسان نمونه و شاخص می‌سازد، پرواز او هم شگفتی‌آور بود. ۲۲ اردیبهشت به پاس دستاوردهای عالی ایشان «روز زنان در ریاضیات» نامیده شده است و در راستای آرمان‌های

شد. دیگر سخنران مراسم خانم دکتر حکیمه محمدی، عضو محترم هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، بودند که به بیان سخنرانی خود تحت عنوان «ریاضیات و بیماری‌های عفونی» پرداختند.

در ادامه مراسم خانم دکتر حکیمه ماهیار، عضو محترم هیئت علمی دانشگاه خوارزمی و رئیس هیئت امنا جایزه پروفیسور مریم میرزاخانی، گزارشی از تدوین آیین‌نامه این جایزه، اعلام فراخوان و روند بررسی پرونده‌های متقاضیان ارائه کردند و در پایان گزارش، خانم دکتر ملیحه یوسفزاده، عضو هیئت علمی دانشگاه اصفهان، را به عنوان برنده اولین دوره این جایزه معرفی کردند. در ادامه مراسم خانم دکتر ملیحه یوسفزاده، برنده اولین دوره جایزه، از برگزارکنندگان مراسم و کمیته بانوان که از زمان تشکیل تاکنون شرایطی در جهت فعالیت بیش از پیش بانوان جامعه ریاضی ایجاد کرده‌اند، تشکر کردند. سپس آقای دکتر علی رجایی به معرفی سخنران پایانی مراسم، دکتر کامران وفا، پرداختند. در ادامه، دکتر کامران وفا سخنرانی خود تحت عنوان «فیزیک و توپولوژی در ابعاد پایین» را ارائه کردند که مورد استقبال حاضرین قرار گرفت. در پایان سخنرانی حاضران در جلسه در حدود ۴۵ دقیقه سؤالات خود را با ایشان مطرح کردند. با توجه به اطلاع‌رسانی قبلی کمیته بانوان، در بین شرکت‌کنندگان در جلسه که در حدود ۲۵۰ نفر بودند، تعدادی از دانشجویان و اعضای هیئت علمی رشته فیزیک از دانشگاه‌های مختلف شرکت داشتند. ذکر این نکته لازم است که گزارش تصویری این مراسم در تارنمای کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران قرار دارد. در پایان مراسم، از شرکت‌کنندگان خواسته شد که عکسی به یادگار بگیرند. مراسم در ساعت ۱۹:۳۰ به پایان رسید.

* دانشگاه علم و صنعت ایران

توسعه علوم ریاضی در ایران و جهان تشکیل شد و تاکنون منشأ خیر و برکات زیادی بوده است. از جمله می‌توان به نام‌گذاری روز زنان در ریاضیات اشاره کرد که پیشنهادیه آن توسط کمیته بانوان انجمن ریاضی در مجمع اتحادیه بین‌المللی ریاضی‌دانان در شهر ریودوژانیرو^۱ در سال ۲۰۱۸ میلادی ارائه و تصویب شد. پیشنهاد ایجاد جایزه مریم میرزاخانی و تصویب آن توسط شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران از دیگر اقدامات کمیته بانوان است. پس از تشکیل هیئت امنا و تدوین آیین‌نامه این جایزه و اعلام فراخوان، پرونده ۳۵ نفر از متقاضیان بررسی و در نهایت، امسال اولین دوره این جایزه در این مراسم معرفی می‌شود.

خانم دکتر اشرف دانشخواه در پایان سخنان خود ضمن اشاره به دیگر فعالیت‌های کمیته بانوان از اعضای کمیته برگزارکننده سومین گرامیداشت روز زنان در ریاضیات، اعضای کمیته بانوان، و سایر همکارانی که در برگزاری این مراسم سهیم بوده‌اند تشکر کردند. ایشان همچنین از سخنرانان مراسم دکتر معصومه نصیری کناری، دکتر حکیمه محمدی، و دکتر کامران وفا که دعوت کمیته بانوان برای ایراد سخنرانی در این مراسم را پذیرفته‌اند قدردانی کردند.

در ادامه مراسم، نمانگ زنان نامدار در عرصه ریاضیات - قسمت اول، که توسط کمیته بانوان تهیه شده بود، پخش شد. در ادامه آقای دکتر سیدحسن علوی اظهار داشتند که برای این مراسم از سرکار خانم دکتر ماری فرانسواز روی^۲ رئیس محترم کمیته بانوان اتحادیه بین‌المللی ریاضی‌دانان دعوت به عمل آمده بود اما متأسفانه ایشان به دلیل مشکلات فنی نتوانستند به صورت مجازی در مراسم شرکت نمایند. ایشان ضمن اظهار تأسف از این بابت اسلایدهای خود را ارسال کرده‌اند که توسط خانم دکتر اشرف دانشخواه ارائه می‌شود. سپس خانم دکتر اشرف دانشخواه ضمن ارائه اسلایدها به چگونگی تشکیل کمیته بانوان اتحادیه بین‌المللی ریاضی‌دانان در سال ۲۰۱۵ میلادی اشاره و ضمن معرفی اعضا به بیان فعالیت‌های این کمیته پرداختند. علاقه‌مندان برای اطلاع از فعالیت‌های این کمیته می‌توانند به تارنمای آن به آدرس www.mathunion.org/cwm مراجعه کنند.

در ادامه مراسم، خانم دکتر معصومه نصیری کناری، عضو محترم هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف، به ایراد سخنرانی تحت عنوان «تأثیر کوید ۱۹ روی زنان فعال در حوزه علوم، فناوری، مهندسی، و ریاضیات (STEM): چالش‌ها و فرصت‌ها» پرداختند.

در ادامه مراسم نمانگ تحت عنوان مراسم روز زنان در ریاضیات در ایران که توسط کمیته بانوان انجمن تهیه شده بود پخش

¹Rio de janeiro ²Mario- Francoise Roy